

Kultur- och folkbildningsnämnden

Delårsrapport 1 2020

Personal och organisation

Tärna folkhögskola

Pågående/klara rekryteringar

Verksamheten har inga pågående rekryteringar.

Sjukfrånvaro (t om 202004)

Sjukfrånvaron har minskat sedan samma tid förra året, vilket är glädjande. HR och Regionhälsan är sedan våren 2019 involverade i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Frisknärvaron har ökat totalt sett.

Sjukfrånvaro % (ack)

(1 mån släp, inget vid årsbokslut)

	Föregående År	Innevarande År
Total sjukfrånvaro	9,3	5,6
- varav korttidssjukfrånvaro, dag 1-14	4,9	5,0
- andel långtidsfrånvaro över 60 dagar	32,3	0,0
Män	3,5	1,9
Kvinnor	12,4	7,5
Anställda -29 år	1,8	4,0
Anställda 30-49 år	5,9	5,6
Anställda 50 år-	11,8	5,7

Kultur och ideell sektor

Pågående/klara rekryteringar

Kulturutveckling har rekryterat en vikarie för Kulturutvecklare inom filmområdet. Vikarien började sin tjänst 14 april och arbetar parallellt ca en månad med kulturutvecklare som går på föräldraledighet. Introduktionen har skett helt online vilket har fungerat bra.

Länsmuseet har rekryterat en vikarie för föremålssamlingar på 50% under pågående sjukskrivning.

Ersättningsrekrytering för byggnadsantikvarie 100% tillsvidare är klar.

Påbörjad rekrytering av museikoordinator på 75%, ersätter vakant tjänst. Med bakgrund av situationen kopplat till covid -9 kommer tjänsten att tillsättas i mitten av augusti.

Sjukfrånvaro (202004)

Kulturservice har en långtidssjukskriven på 100% fram t.o.m 11 maj. Därefter planeras en succesiv utökning av arbete fram till heltid den 15 augusti.

Västmanlands läns museum har två långtidssjukskrivningar 100% fram till slutet av april, varav en inte arbetsrelaterad. Plan för återgång i arbete finns. Kulturutveckling har haft några kortare sjukskrivningar under perioden.

Sjukfrånvaro % (ack)

(1 mån släp, inget vid årsbokslut)

	Föregående År	Innevarande År
Total sjukfrånvaro	11,5	9,7
- varav korttidssjukfrånvaro, dag 1-14	5,3	5,3
- andel långtidsfrånvaro över 60 dagar	36,2	17,4
Män	16,1	10,6
Kvinnor	9,7	9,4
Anställda -29 år		7,3
Anställda 30-49 år	7,7	8,6
Anställda 50 år-	14,5	10,8

Ekonomi t om april -20

Utfallet för januari till april för verksamheterna Kultur och ideell sektor och Tärna folkhögskola landar på ett positivt resultat om +0,1 mkr. Kultur och ideell sektors resultat är +0,5 mkr och Tärnas resultat inklusive mobilitetsstödet är -0,4 mkr varav Tärnas resultat är -0,4 mkr och mobilitetsstödet 0 mkr.

Helårsprognos: Kultur -0,2 mkr, Tärna -0,3 mkr, mobilitetsstöd 0 mkr. Totalt för verksamheterna prognosticeras -0,5 mkr vilket beror på ökade personalkostnader för personal som kommer arbeta med konstprogrammet för nya akutsjukhuset och intäktsbortfall av hyresintäkter (ca 100 tkr för inställda kortkurser på Tärna) pga covid-19. Det prognostiserade resultatet beror även på högre avskrivningskostnader än budgeterat samt högre lokalkostnader på Tärna vilket beror på felaktiga underlag i budgetarbetet.

Länsmuseet och Kulturservice beräknar ca 100 tkr i minskade intäkter från butiksförsäljning, inställda program samt uthyrning av hörsalen.

Västmanlandsmusiken räknar med ett bortfall av intäkter och framflyttade konserter till drygt två miljoner kronor. Västmanlands teater räknar med ett bortfall på ca 1,5 miljoner kronor.

Avvikelser Tärna:

- Lägre intäkter för färdiglagad mat vilket beror på covid-19, -0,13 mkr
- Högre statsbidrag än budgeterat +0,13 mkr
- Lägre intäkter för SMF och Etableringskurser (periodiserar endast antagna platser) -0,38 mkr
- Lägre personalkostnader vilket delvis beror på att alla kortkurser är inställda pga covid-19, +0,13 mkr
- Högre lokalkostnader vilket beror på felaktiga underlag från Fastighet i budgetarbetet -0,08 mkr
- Annonskostnader (budget delas i 12-delar) -0,06 mkr

Tärna folkhögskola

Exkl mobilitetsstöd

Tkr

Intäkts-/Kostnadsslag	Utfall 202001- 202004	Budget 202001- 202004	Diff mot budget	Bokslut 2019	Budget 2020	Gällande helårs prognos
Försäljning av utbildning	353	300	53	1 085	900	900
Hysesintäkter samt övr fastighetsintäkter	284	332	-48	833	995	951
Regionersättning	3 350	3 351	-1	10 247	10 054	10 054
Försäljning av tjänster	0	0	0	1	0	0
Försäljning av material och varor	462	590	-128	1 661	1 770	1 770
Specialdestinerat statsbidrag	3 188	3 056	131	8 905	9 169	9 169
Övriga intäkter	324	707	-383	2 190	2 120	1 577
Intäkter	7 961	8 336	-375	24 922	25 008	24 421
Löner	-3 358	-3 444	86	-9 188	-9 982	-9 982
Sociala avgifter	-1 548	-1 599	51	-4 259	-4 636	-4 636
Övriga arbetskraftskostnader	-58	-52	-6	-284	-155	-155
Personalkostnader	-4 963	-5 095	131	-13 731	-14 773	-14 773
Utbildning, kultur mm	-542	-630	88	-2 896	-1 891	-1 348
Lämnade bidrag	-18	0	-18	0	0	-54
Övriga kostnader i kkl 5	-380	-457	77	-1 544	-1 370	-1 370
Kostnader för material, varor och tjänster	-940	-1 087	147	-4 439	-3 261	-2 772
Lokalkostnader	-1 758	-1 678	-80	-5 212	-5 033	-5 264
Annonser, information och Reklam	-165	-100	-65	0	-300	-300
Telekommunikation	-22	-17	-5	-53	-50	-50
Datorutrustning	-92	-64	-28	-244	-193	-193
IT-konsulttjänster	-122	-122	-0	-441	-366	-366
Serviceavtal/Datakommunikation	-34	-27	-8	-70	-80	-80
Övriga tjänster	-41	-56	15	0	-169	-115
Övriga kostnader i kkl 6+7	-203	-185	-17	-2 274	-556	-556
Avskrivningar	-51	-69	18	-134	-207	-207
Övriga verksamhetskostnader	-2 489	-2 318	-170	-8 429	-6 954	-7 131
Finansiella kostnader	-7	-7	-0	-20	-20	-20
Finansiella intäkter och kostnader	-7	-7	-0	-20	-20	-20
Summa Kostnader	-8 399	-8 506	107	-26 620	-25 008	-24 696
RESULTAT	-438	-170	-267	-1 698	0	-275

Mobilitetsstöd

Kostnader för mobilitetsersättning som vi betalar till andra folkhögskolor är för perioden januari-april 2020 periodiserad utifrån bedömd helårsprognos. Underlag/prognos för vårterminens kostnader har inkommit från landets olika folkhögskolor och utifrån detta kan vi göra en rimlig bedömning av vårens kostnader. Kultur och folkbildningsnämnden har beviljats maximalt 2 mkr i kostnadstäckning för de kostnader för mobilitetsersättning som inte ryms inom nämndens budget för 2020. Finansiering sker genom anslag från regionstyrelsen. Utifrån nuvarande prognos bedömer vi att kostnaderna för helår kommer vara 1,2 mkr högre än budgeterat.

Mobilitetsstöd

Tkr

Intäkts-/Kostnadsslag	Utfall 202001- 202004	Budget 202001- 202004	Diff mot budget	Bokslut 2019	Budget 2020	Gällande helårs prognos
Regionersättning	1 633	1 633	-1	0	4 900	6 100
6%-ig ersättning vid upphandling	0	83	-83	0	250	250
Övriga intäkter	479	0	479	0	0	0
Intäkter	2 112	1 717	395	0	5 150	6 350
Utbildning, kultur mm	-2 130	-1 717	-413	0	-5 150	-6 350
Summa Kostnader	-2 130	-1 717	-413	0	-5 150	-6 350
Finansiella kostnader	-1	0	-1	0	0	0
Finansiella intäkter och kostnader	-1	0	-1	0	0	0
RESULTAT	-18	-0	-18	0	0	0

Avvikelser Kultur och ideell sektor:

- Högre intäkter för utbildning och kultur vilket beror på arbetad tid i KMV-projekt som ej är budgeterade +0,97 mkr
- Ej periodiserade statsbidrag +5,69 mkr
- Övriga intäkter högre vilket beror på ej budgeterade uppdragsprojekt, externa medel +0,41 mkr
- Högre personalkostnader än budgeterat då personal anställts för att arbeta med konst för Nya akutsjukhuset -0,17 mkr
- Lägre kostnader för utbildning och kultur, kostnader som uppkommer senare under året +0,1 mkr
- Högre kostnader för lämnade bidrag som ej periodiserats -4,88 mkr
- Högre lokalkostnader feldebiterade hyror för januari, justeras i maj -0,11 mkr
- Högre IT-kostnader som avser kostnader i ej budgeterat uppdragsprojektet Regional bibliotekssamverkan +0,6 mkr
- Högre kostnader för övriga tjänster, vilket beror på ej budgeterade KMV-projekt +0,64 mkr
- Högre avskrivningskostnader än budgeterat -0,07 mkr

Kultur och ideell sektor TOTALT

Tkr

Intäkts-/Kostnadsslag	Utfall 202001- 202004	Budget 202001- 202004	Diff mot budget	Bokslut 2019	Budget 2020	Gällande helårs prognos
Försäljning av utbildning	1 324	354	970	3 274	1 061	1 061
Hysesintäkter samt övr fastighetsintäkter	21	42	-20	141	125	125
Regionersättning	24 831	24 841	-10	73 341	74 523	74 523
Försäljning av tjänster	0	9	-9	0	26	26
Försäljning av material och varor	147	73	74	308	220	220
Specialdestinerat statsbidrag	16 526	10 827	5 698	33 950	32 482	32 482
Personalanknutna statsbidrag	655	587	68	0	1 762	1 762
Övriga intäkter	2 025	1 611	414	10 449	4 832	4 596
Intäkter	45 529	38 344	7 185	121 464	115 031	114 795
Löner	-6 351	-6 104	-247	-17 027	-17 692	-17 825
Sociala avgifter	-2 809	-2 835	27	-7 623	-8 218	-8 280
Övriga personalkostnader	-133	-181	49	-581	-544	-494
Personalkostnader	-9 292	-9 120	-172	-25 231	-26 454	-26 599
Kostn för utbildn, kultur mm	-677	-798	121	-3 511	-2 393	-2 393
Lämnade bidrag	-27 092	-22 211	-4 881	-68 908	-66 633	-66 864
Övriga kostnader kkl 5	-194	-174	-20	-497	-523	-523
Kostnader för material, varor och tjänster	-27 964	-23 183	-4 781	-72 916	-69 549	-69 780
Lokalkostnader	-3 168	-3 056	-111	-9 315	-9 169	-9 169
Projekt/objekt fastighet	-7	0	-7	-27	0	-190
Energi	-57	-63	6	0	-190	-259
Annonser, information och Reklam	-63	-86	23	0	-259	-172
Telekommunikation	-61	-57	-3	-152	-172	-2 014
Datorutrustning	-718	-671	-47	-3 443	-2 014	-667
IT-konsulttjänster	-846	-247	-599	-1 062	-741	-74
Serviceavtal/Datakommunikation	-7	0	-7	-12	0	-389
Övriga tjänster	-882	-240	-642	0	-720	-1 334
Övriga kostnader i kkl 6+7	-1 053	-1 122	69	-6 778	-3 367	-1 737
Avskrivningar	-824	-747	-76	-2 297	-2 242	-2 467
Övriga verksamhetskostnader	-7 686	-6 291	-1 395	-23 086	-18 874	-18 472
Finansiella kostnader	-54	-51	-3	-229	-154	-154
Finansiella intäkter och kostnader	-54	-51	-3	-229	-154	-154
Summa Kostnader	-44 997	-38 646	-6 351	-121 461	-115 031	-115 005
RESULTAT	532	-302	834	2	0	-210

Rapport från verksamheterna

Särskilda åtgärder med anledning av covid -19

Kultur och ideell sektor liksom Tärna folkhögskola följer noga de riktlinjer som kommer från nationell nivå och från Region Västmanland till följd av covid-19. Till följd av det har verksamheterna vidtagit ett antal åtgärder för att bidra till att minimera riskerna för smittspridning och ställt om verksamheterna utifrån de nya förutsättningarna.

Skolledningen på Tärna tog tillsammans med förvaltningsdirektören och ordförande i Kultur- och Folkbildningsnämnden den 17/3 ett beslut om att stänga Tärna folkhögskola för verksamhet efter rekommendationer från regeringen gällande vuxenutbildning. Skolan stängdes fr o m 19/3 t o m 4/4 då ett nytt beslut togs att förlänga stängningen till 30/4. Det innebär att deltagarna på skolans långa kurser och deltagarna på den studiemotiverande folkhögskolekursen, SMF, sedan dess har studerat på distans via läroplattformen Google. Det innebär också att skolan ställde in all kortkursverksamhet samt konferensverksamhet. Internatet har varit öppet som vanligt för de deltagare som har önskat bo kvar på skolan.

Tärnas skolledning har lång erfarenhet av distansutbildningar och distansundervisning och det har varit till nytta av nu när skolledningen har väglett lärarkollegiet inom tekniken. Skolans distansutbildningar har sedan några år tillbaka använt sig av GoogleClassroom och de olika delarna som ingår i det paketet. Där finns t ex en chattfunktion, en social nätverkstjänst med liknande funktion som Facebook, och även videokonferensmöjligheter. Vi implementerade denna plattform för något år sedan för hela lärarkollegiet och ex Hälsovägledarna hade börjat använda verktyget fast de studerar dagtid på skolan. Skolledningen förberedde distansstudier i rätt så god tid före beslutet från regeringen i mars, eftersom vi anade att en sådan rekommendation skulle komma.

Vi har haft återkommande avstämningar med lärarna, ca fyra längre pass per vecka, där vi gick igenom GoogleClassroom mm samt hur man metodiskt bör göra när man undervisar på distans. Lärarna har också gett varandra bra tips och delar sina pågående erfarenheter löpande. Alla lärare har varit positiva och försöker göra det bästa av situationen. De har också uttryckt att det är en rolig utmaning då man måste tänka nytt och använda en annan metod än den man brukar använda i klassrummet. Vi tror också att vi kommer att ha nytta av denna kunskap även framöver och när vi så småningom startar upp verksamheten på skolan igen.

Tyvärr vet man att denna studieform på distans inte passar vissa deltagare, främst de som inte är så studiemotiverade eller har andra problem. Skolan försöker därför ge dem extra stöd i form av kurator, SYV, socialpedagog samt genom deras mentor. Målet är att alla deltagare ska bli klara med sina studier så som det var planerat och tänkt från början.

Klädbytdagen 28/3 ställdes in och Folkhögskolans dag 24-25/4 genomfördes digitalt där man som besökare på skolans Facebooksida kunde ställa frågor och så fick man svar snabbt. Även Tärnadagen (Återvändardag)/Öppet hus, 9/5 och Teaterföreställningen "Ett sms ifrån en vän" som skulle ha spelats den 22/5 på Västerås konserthus har ställts in.

Köks- och städpersonalen har vidtagit åtgärder för att minimera smittspridningen. Spritning sker av alla handtag och ledstänger löpande samt av alla bord och stolar i matsalen och alla bord i lektionssalarna.

Hälsovägledarna har en grundläggande massagekurs i sin utbildning, den blev framskjuten till v 16 och sedan kommer deltagarna att ha del två i denna delkurs v 21.

Skolan beslutade 23/4 att fortsätta stängningen av verksamheten fram till 14/8 då ett nytt beslut tas. Vi fortsätter så som vi har gjort sedan 19/3 men vi kommer eventuellt att erbjuda vissa kortkurser på distans under denna nya period. Under maj månad kommer vi att följa regeringens beslut, som togs i början av april, om att det är möjligt att ha viss undervisning på skolan, med mindre grupper och om det finns behov. Detta planerar vi vidare för. Vi kommer också att planera för olika alternativ gällande skolstarten 24/8 så att vi kan anpassa oss efter Coronaläget.

Inom Kultur och ideell sektor arbetar vi med att skapa förutsättningar i och med de nya förhållandena. Vi har dialog med kommunerna, fria kulturskapare och fria grupper och vill agera utifrån devisen "vi ställer inte in, vi ställer om". Mycket av verksamheten har flyttats till digitala kanaler och istället för att ställa in arbetar vi för att i möjligaste mån flytta evenemang och projekt till hösten.

Från den 13 mars genomför ledningsgruppen för Kultur och ideell sektor från Region Västmanland och Västerås stad dagliga avstämningar för att kunna dela information och fatta snabba beslut. Det senaste direktivet 50 personer i museihuset och Regionens reserestriktioner gäller tillsvidare. Karlsgatan 2 håller utställningarna öppna men planerade program och aktiviteter är inställda till den 31 augusti.

Skyltar är uppsatta vid entréer och ingångar till museerna med folkhälsomyndighetens krisinformation. Besökare räknas och handlingsplaner finns för att säkerställa att inte fler än 50 är i museet samtidigt och att besöket ska vara så säkert som möjligt. Karlsgatan 2 är fortsatt stängt på onsdagskvällar, då det inte erbjuds någon programverksamhet.

Arkiv och bibliotek på Karlsgatan 2 stängdes den 17 mars. Detta på grund av omsorg om våra besökare som ofta är äldre och då tillhör en riskgrupp och att vi inte kan desinficera material och ytor i den utsträckning som skulle behövas. Det är också svårt för våra medarbetare som jobbar där inne att hålla ett säkert avstånd till våra besökare. Personalen på Arkiv och bibliotek är i tjänst som vanligt och kan ta emot interna förfrågningar och arbeta med andra ordinarie uppgifter.

Västmanlands teater har ställt in alla föreställningar fram till sista april. Västmanlandsmusiken har i princip flyttat fram och ställt in alla planerade konserter och föreställningar.

Karlsgatan Kafé stängde den 31 mars. Detta på grund av att alla konferenser avbokats och färre gäster besöker kaféet. Företaget hade inte ekonomiska möjligheter att driva verksamheten vidare genom krisen. Ledningsgruppen för Karlsgatan 2 arbetar nu med lösning både på kort och lång sikt. Det finns möjlighet för besökare att köpa kaffe och en godbit från besöksservice.

25 mars och 19 april genomfördes en riskanalys samt åtgärdsplan utifrån covid-19 tillsammans med skyddsombud och facklig samverkansgrupp.

Övrigt från verksamheten Tärna folkhögskola

Skolan mäter antal deltagarveckor (dv) noggrant och följer upp det i slutet av varje månad. Ca 85% av dv lägger verksamheten på långa kurser och ca 15% på korta kurser. Vi bedömer att vi kommer att uppnå detta, fast vi har ställt in en del korta kurser under denna period och i sommar. Reglering sker i höst vid antagningen till nästa läsårs långa kurser då vi kan anta något fler än vi brukar.

Vi har som mål att genomföra 50 platser på den studiemotiverande folkhögskolekursen, SMF. Vi hade också ansökt om 5 platser på Etableringskursen, men enligt Arbetsförmedlingen så finns det inga medborgare inom Etableringsuppdraget så det målet kommer troligen inte att nås.

Det är glädjande att vi har många sökanden till samtliga våra långa kurser om vi jämför med förra året vid samma tid. Totalt sett så är det ca tre gånger så många ansökningar än förra året. Detta ansökningstryck märktes redan efter jul och nyår, alltså före pandemin covid-19 började.

Aktivitet	Status Ej påbörjat- Pågår - Klart	Kommentar
Arbeta aktivt med samhällets olika aktörer inom utbildning och arbetsmarknad		Ett kontinuerligt arbete. Bra nätverk om kring verksamheten ger bra samarbeten.
Använda en tydlig plan för marknadsföring av skolans olika verksamheter		Kontinuerligt arbete som kommer att följas upp i slutet av varje månad.
Uppfylla antal deltagarveckor, ca 4250 dv på långa kurser och 750 dv på korta kurser. (Totalt ca 5000 dv)		Kontinuerligt arbete. Löpande uppföljning under året.
Uppdatera verksamhetens strategiska mål.		Arbetet satte igång hösten 2019 och beräknas vara klar Q4 2020.
Bedriva attraktiv folkbildning.		Kontinuerligt arbete. Innefattar alla våra verksamheter, långa och korta kurser, uppdragsutbildningar samt konferenser.
Uppfylla målen från Region Västmanland, staten samt de strategiska målen genom att t ex mäta nöjd kundindex.		Kontinuerligt arbete. Vi stämmer av detta vid varje delår- och årsbokslut.

Kommentar:

Vi bedömer att verksamheten kommer att uppnå ovanstående mål som skolan har för året.

Övrigt från verksamheten Kultur och ideell sektor

Arbetet med uppdragen i kulturplanen har fortsatt under perioden. I och med Coronakrisen arbetar vi nu på olika sätt med att skapa digitala möten på andra sätt - istället för att ställa in kan vi ställa om!

Regionbidrag och projektstöd

83 ansökningar kom in via det digitala ansökningssystemet för verksamhetsbidrag 2020. 77 föreningar har blivit beviljade anslag. Systemet har också utvecklats under perioden och utbetalningarna går nu direkt från systemet till ekonomisystemet Agresso. Till kulturprojektens första omgång 2020 inkom 16 ansökningar och nio projekt beviljades stöd. Till omgång två inkom 15 ansökningar och sex projekt beviljades stöd.

Det pågår en dialog med fria scenkonstgrupper om ett extra stöd med anledning av Corona.

Västmanlands läns museum

Två glädjande nyheter som visar att museet gör ett arbete som uppmärksammas på nationell nivå och som synliggör länets kulturarv utanför länsgränserna:

- *Västmanlands läns museum är en av de tre finalisterna till priset för Årets samtidsdokumentation för dokumentationen och ljudguiden kring Skitviken.*

DOSS, Dokumentation av samtida Sverige, utser varje år ett museum eller kulturinstitution som lyfter fram och fördjupar insikten om företeelser i vår tid och sätter dem i ett sammanhang.

Västmanlands läns museum har arbetat med pilotprojektet Skitviken för att hitta nya former för att dokumentera miljöer och berättelser som av tradition inte har dokumenterats, Livet i Skitviken dokumenterar industrisamhällets immateriella kulturarv, mer exakt det fritidsliv som uppstod på schaktmassorna från det reservkraftverk som byggdes på Mälarstranden 1917. Efter mer än ett sekel fortlever denna fristad i stort sett på samma vis som när den uppstod. Den huvudsakliga gestaltningen utgörs av ett ljudmuseum (invid i oktober 2019), där detta komprimerade liv kan upplevas direkt på den plats där det försiggår genom en audiell app som laddas hem i mobiltelefonen. Besökare kan vandra runt mellan skjulen och ta del av samtal, sånger, intervjuer och berättelser.

I arbetet med den museala appen där Skitviken - en rostig lustgård full av liv finns tillgänglig har Åbäcke Ordfod (Inger Orre och Martin Hedén), Västmanlands läns museum och Hi-Story Sweden AB samarbetat. Ekonomiskt har arbetet stötts av Västmanlands läns museum, Region Västmanland och Länsstyrelsen i Västmanland.

- *Västmanlands läns museum med sitt projekt Koldioxidteater är en av tre nominerade till utmärkelsen Årets pedagogiska pris 2019 som delas ut av föreningen FUISM, Föreningen för pedagogisk utveckling i svenska museer.*

Västmanlands läns museum driver ett projekt som heter "Koldioxidteater på Västmanlands Läns museum" åren 2018–2020. Under 2019 utvecklades metoder för samskapande mellan unga i Västmanlands län, personal från museet, skådespelare, forskare inom områdena interaktion och deltagande design och designers från RISE forskningsinstitut och Syddanskt Universitet (SDU). Projektet undersöker hur museet, tillsammans med andra, kan utveckla ett museums roll som plats för reflektion och handling kring nutiden med utgångspunkt i länets historia. Projektet fokuserar på ungdomars möjlighet att reflektera över och kritiskt granska sociala normer och praxis kring klimatmål och koldioxidutsläpp.

FUISM är en ideell förening som arbetar med att stärka musei- och kulturpedagogiskt arbete på olika sätt. Genom pristävlingen "Årets pedagogiska projekt" vill FUISM lyfta fram nyskapande och framgångsrika projekt inom branschen.

Kulturmiljövård (KMV)

Kulturmiljövården har påbörjat ett treårigt samarbetsprojekt mellan länsmuseum och länets kommuner kring ungas deltagande och engagemang i kulturarvsarbetet.

KMV har under perioden också fortsatt med arbetet att ta fram nya kulturmiljöprogram i Västerås, Skinnskatteberg, Sala, Hallstahammar, Norberg och Arboga kommuner. KMMVs roll är både att vara projektledare och utförare. Arbetet omfattar bland annat att delta i projektmöten och planering, leda projektmedarbetare, inventera bebyggelse, arkivsök, rapportskrivning och utbildningsinsatser. KMMV gruppen har även arbetat i projekt med länsstyrelsen för att samla in och förmedla ut kunskap om modernismens kulturarv i länet. Arbetet har bland annat resulterat i ett seminarium genomfördes i februari 2020.

KMMV deltar i styrelsearbetet för Nätverket för Byggnadsvård i Västmanland och Bygga-Bo mässan, Regionala samverkansgruppen för kyrkoantikvariska frågor, BARK - Byggnadsantikvarisk regional krets. KMMV deltar i referensgruppen för Bruk 2.0 - projekt mellan Länsstyrelsen Västmanland och Strömholms Kanalbolag. Projektet ska bidra till att utveckla ett attraktivt och hållbart boende längs Strömholms kanal genom att ta tillvara och tillgängliggöra slussvaktarbostädernas potential som unikt och vattennära.

KMMV utgör remissinstans för länets kommuner för att vara stöd och hjälp i samhällsplaneringen. KMMV tog under hela 2019 emot 40 st remisser angående bygglov och yttrade sig om 32 st, 21 st remisser gällande detaljplaner och yttrade sig om 9 st, 13 st övriga remisser och yttrade sig om 8 st. Under perioden januari-april kom remisser in i samma takt. KMMV är fortsatt en rådgivande funktion för privatpersoner, organisationer m.fl från länet gällande byggnadsvård och samhällsplanering via telefonsamtal, mail och platsbesök. KMMV utför även uppdrag i form av kulturhistoriska utredningar, antikvariska förundersökningar, dokumentationer och antikvarisk medverkan. Dessa externa uppdrag skjuts nu fram pga Corona alternativ genomförs efter riskanalys.

Utställningsverksamheten

Västmanlands läns museum har under perioden haft både basutställningar och tillfälliga utställningar på Karlsgatan 2 i Västerås. Under våren 2020 visas bland annat den tillfälliga utställningen Porträtt, postiljoner & picknick - västmanländska

kvinnor bakom kameran (till den 10 maj 2020) och utställningen KISS - THE EXHIBITION öppnar utan vernissage eller annat event. Den står hela sommaren. I länet kommer en vandringsutställning om samiska spår i Mellansverige att turnera runt under hösten 2020 vilket planerades för under januari-februari.

Program och pedagogikverksamheten

På läns museet har vi under perioden fortsatt med vårt pedagogiska utvecklingsarbete. Efter att ha producerat nya basutställningar behöver vi möta upp med nya pedagogiska program och material. Med anledning av att vi har svårt att räkna till för både behoven från skolor och för övrig verksamhet och projekt vi deltar i har vi som syfte att få en resurseffektivare verksamhet samt öka tillgänglighet till våra utställningar och kunskap om lokalhistoria, till elever, lärare och andra invånare i hela länet. En arbetsgrupp har organiserats med medarbetare från den publika verksamheten från läns museet. Utvecklingsarbetet kommer att pågå fram till 2022 och en aktivitetsplan har i nuläget lagts för arbetet fram till och med våren 2021.

Under januari och april har vi testkört ett nytt bokningssystem som skulle kunna spara mycket tid för pedagogerna, men även göra verksamheten synligare för lärare och fritidspedagoger och andra som vill boka visningar. De hos skolorna populära studielådorna för sten- och bronsålder samt järnålder har fått en ansiktslyftning genom ny inredning. De förbereds också för att de ska kunna bokas online.

Som en del i att förenkla och effektivisera arbetet med pedagogiken och utställningsverksamheten, har vi påbörjat arbetet med att strukturera upp och organisera rekvisitamagasinet på WestmannaArvet samt även det mindre rekvisitamagasinet på Karlsgatan 2. För att ge utrymme att skapa ett nytt pedagogiskt, kreativt utställningsrum där det tidigare varit förråd, har prototyper byggts bland annat och arbetet inför invigning av detta makerspace i höst fortsätter.

Under januari och februari hade museet flera visningar och evenemang. I mars och april har all programverksamhet ställts in eller ställts om till våra digitala kanaler.

- *Forska om ditt hus.* Läns museets bebyggelseantikvarie Emma och arkivarie Ivan berättade hur!
- *Visning i barnvagnstakt*
- *Barnlördagar i Pedagogien.*
- *Barnförbjuden visning.* Barnförbjuden visning på Läns museet på Alla hjärtans dag!
- *Magiska stenar och ramsor på medeltida ting* Föredrag med Pia Bengtsson Melin.
- *Modernismens arkitektur och bevarande* Heldagsseminarium med fokus på modernismens arkitektur och historia.
- *Fruentimmersfika.* En härlig söndagsföreläsning om Husmödrar och hemmafruar följt av kaffe och kakbuffé. kl 14
- *Lunchvisning – Hemmafruar.* Läns museet och Konstmuseets ger en gemensam lunchvisning
- *Visning utställningen Porträtt, postiljoner och picknick.*

Arkiv och Bibliotek

Hade öppet för både interna och externa förfrågningar januari och februari men stängdes sedan för besök pga Corona. Fältmaterial från arkeologiska utgrävningar från 1998-2005, till en omfattning av 2,5 hyllmeter handlingar, har arkivlagts tillsammans med övrig dokumentation från respektive utgrävning i det Topografiska arkivet. För arkivbeständigheten har även fältmaterialet som är på ritplast kopierats på papper. Vissa ärenden som inte varit registrerade i Visual arkiv har även registrerats i sökregistret.

KulturarvsIT

Arbetet med att vårda, skanna och registrera arkivbilder pågår löpande inom arbetsområdet Kulturarvs-IT. Arbetet har fokus på publicering av bilder på Digitalt Museum för att nå ut regionalt och nationellt. Det har inneburit vård och skanning av negativ, registrering av metadata, arbete med uppläggning av nya poster och rättning av befintliga poster i samlingsförvaltningssystemet Primus. Detta arbete har kunnat fortsatt under Corona.

Föremålsmagasin WestmannaArvet (WA)

På WestmannaArvet i Hallstahammar finns museets föremålsarkiv, vård- och registreringslokaler. Under 2020 prioriteras rehabilitering av personal, inventering, vård och komprimering av föremålssamlingen för om möjligt skapa lite mer förvaringsytor i befintliga magasin. Magasinet håller därför stängt för nya föremål och visningar året 2020 ut.

Hyreskontrakt för WA ska omförhandlas under året. Riskanalys är gjord kring scenariot att fortsätta hyra befintliga lokaler det närmaste decenniet. Analysen visar att här finns en möjligt hot mot verksamheten. Det vill säga att om vi inte kan förhandla fram ett avtal som balanserar våra behov av stadigt klimat och säker förvaring av föremålssamlingen mot de kostnader som det skulle innebära med en ev. hyreshöjning så kommer det att bli stora konsekvenser för hur vi kan fördela resurser inom läns museet, kulturservice och i förlängningen för hela Kultur och ideell sektor. Neddragning av tjänster och omprioritering av utbud kan bli aktuellt för att kunna täcka ökade hyreskostnader inom befintlig ram.

Kontraktsförhandlingar med Hallstahammars kommun sker med stöd av Regionens kompetens på området.

Vi har också en utmaning när det gäller vård och tillsyn av våra föremål på WestmannaArvet. Detta beror på att vi i praktiken har motsvarande en heltidstjänst som har den kompetens som behövs för att arbeta med strategier, vård, tillsyn, inventering, visningar, inlån och utlån från våra samlingar. Brister i personalresurser och därmed ökad risk för sjukskrivning är både en fråga som rör hur vi tar hand om och bevarar våra föremål på ett säkert sätt och en arbetsmiljöfråga som vi aktivt måste arbeta med för att skapa en hållbarhet i arbetet. Konsekvensen av hög arbetsbelastning syns i sjukskrivningstalen. Vi gör hårda prioriteringar för att skapa god arbetsmiljö med befintliga resurser.

Kulturservice

Till följd av färre besökare på museerna har besöksservice fått en del nya arbetsuppgifter kopplat till konst och läns museet med bl.a. olika inventering och granskningsuppdrag

Med anledning av att Karlsgatan Kafé tvingades stänga i mars har vi öppnat ett "minicafé" som drivs av besöksservice.

Arbetet med Kulturarvswebben fortlöper. Vi håller den tidsplan som är upplagd tillsammans med Haus. Grunden för sidan är klar och vi tittar nu mer på detaljer för att göra sidan mer användarvänlig för besökare och redaktörer.

Det är just nu mycket förberedelser inför öppnandet av utställningen KISS - THE EXHIBITION Kiss den 9 maj. Med tanke på att det kan komma många besökare under öppningshelgen har vi gjort en riskanalys kopplat till olika åtgärder för att säkerhetsställa att vi inte överskrider maxantalet för besökare, samt direktiv för hygien och avstånd.

Kulturutveckling

Året rivstartade med många olika arrangemang och projekt inom kulturutveckling, bland annat kommunikationsarbete, warm up, kulturlabbet, Leia-nätverkshelg och residens. Residenset påbörjades i kontorslandskapet en slags co-workingplats. Under fyra månader skulle konstfrämjandets projekt Lyktan ha residens hos Kulturutveckling. Covid-19 hände och Kulturutveckling har ställt om till arbete hemifrån och verkar online sedan den 23 mars. Det har bidragit till att vi kan ha mer regelbundna nätverksmöten med kommunerna och där också alla kommuner deltar.

Bibliotek

Samverkansavtalet för projektet *Bibliotek i Västmanland* är påskrivet av alla tio kommunerna. Biblioteksdatasystemet Koha har överlämnats till förvaltning hos kommunerna. Avstämningar sker en gång i månaden via Styrgrupp- och Bibliotekschefsmöten. Flera projektmål i samverkansprojektet *Bibliotek i Västmanland* är klara. En uppdatering av projektplanen har genomförts och just nu pågår ett arbete med att ta fram en verksamhetsplanering för samarbetet framåt efter projektperioden slut. En struktur för det gemensamma arbetet är framtaget med olika arbetsgrupper som utvecklar och förvaltar olika frågor och återkopplar till styrgruppen. Den första delen i den gemensamma webben bibliotekivastmanland.se är publicerad. Nu pågår arbete med integrering med hela katalogen. Arbetet ska vara klart innan sommaren.

Inom den statliga satsningen Digitalt först – med användaren i fokus så har den regionala biblioteksverksamheten en IT-pedagog inom projektet som har utbildningsinsatser för folkbiblioteken.

Film

Inom utvecklingsområdet *film för barn och unga* genomförs återkommande nätverksträffar för filmpedagoger en gång i månaden (från och med mars digitalt) Bland annat planeras en två dagars fortbildningskurs inom filmpedagogik med högskolan Valand på Karlsgatan 2 den 13-14 augusti. Regional Kulturskola arrangerar och Kulturutveckling står för lokal.

För arbetet med Skapande skola så pågår ett utökat samarbete med framför allt Västerås stad för att utveckla kvalitet och utbud inom Skapande skola. Planering av gemensam inspirationsdag för lärare på Karlsgatan 2 i april dit externa aktörer som Historieberättarna, Pedagogiska designbyrå och Filmcentrum var inbjudna för att

inspirera till nya sätt att arbeta kring ungas berättande. Även andra kommuner var välkomna, däribland Kungsör som i nuläget inte erbjuder film men som vill komma i gång med det. På grund av covid-19 gjordes utbudsdagen om till en film med presentationer.

Kungsör har sökt och beviljats stöd för att starta upp skolbio. Kulturutvecklaren har haft möte med skolbiogrupper. Arboga och Sala har sökt stöd för film i Kulturskolan, Regional kulturskola har sökt stöd för att anställa en till filmpedagog. Hallstahammar m.fl. söker stöd för att börja bygga upp filmcenter i Hallstahammar.

Inom utvecklingsområdet *Visning och spridning* genomförs återkommande nätverksträffar för biografer och filmföreningar i Västmanland. Bland annat planeras ett samarbete kring "Årets barnbiodag i Västmanland". Det har också genomförts en fullsatt Maskinistutbildning (grundkurs) för biografer och filmföreningar arrangerad i samarbete med Region Uppsala. Tre heldagar på biograf: 26/1 Arboga, 16/2 Surahammar, 8/3 Östervåla. Det finns efterfrågan på en till omgång och en fortsättningskurs.

Kulturutveckling film erbjuder nu också biograferna att gå en kurs i digital marknadsföring för biografer. Många biografer har förlorat mycket publik under pågående situation och därför satsas det på utbildningar. Max 5 biografer i Västmanland har möjlighet att delta. Västmanlands filmtävling och uttagning till Novemberfestivalen, Guldmisteln, flyttas fram till hösten.

Inom utvecklingsområdet *Filmskapande* har Kulturlabbet genomförts två gånger under vårterminen, bland annat en workshop online för att deltagarna skulle få prova på kursen i organisk processmetod med Transit 15/4. Under workshopen fick deltagarna identifiera och analysera sina konstnärliga arbetsprocesser - för att få syn på utvecklingsmöjligheter och för att lättare kunna lägga tidsplaner och prissättning. Transit kulturinkubator är en samarbetspartner och plats för yrkesverksamma scenkonstnärer, musiker, filmare, bildkonstnärer och formgivare. En längre kurs med Transit är på gång inför hösten.

I första omgången filmstöd 2020 beviljades 8 filmprojekt. Fler fick stöd men en mindre summa för att stödja filmare i att möta utmaningar med inställda uppdrag pga covid-19.

Det har bildats en regional arbetsgrupp bestående av bland annat Hallstahammars och Norbergs kulturchefer för att skapa ett projekt och utveckling av ett regionalt resurscentrum för film i Västmanland.

Konst

Samverkansprojektet Ett kulturliv för alla Konst är inne på sitt sista projektår och en ny arbetsstruktur för möten med ansvariga för Bild och Form i kommunerna sker digitalt via Teamsmöte två gånger per månad för att informera och byta erfarenheter under pågående situation med coronaviruset som påverkar genomförandefasen i projektet Ett kulturliv för alla – Konst. Kultur- och fritidschefsnätverket fattade beslut om fortsättning av *Ett Kulturliv för alla Konst* efter projektets slut. De beslöt också om en höjd insats från kommunerna.

För att stärka infrastrukturen och kompetensen för bild och form i regionen pågår nu planering inför Konstdygnet i Nyköping 2020 med temat *Värld i träda*. Inför det så genomförs nu en interregional utlysning av hemmaresidens för konstnärer som ska presenteras under Konstdygnet.

Kulturlabbet är under uppbyggnad och under rådande omständigheter har även ett digitalt utbildningstillfälle för kulturaktörer erbjudits där Transit i Stockholm höll i en workshop för KKN. Ett sätt att utveckla sin verksamhet utifrån professionella kulturskapares förutsättningar och behov.

För att arbeta i riktning att uppnå målet att skapa ett resurscentrum för konst i Västmanland pågår ett arbete ur fler perspektiv. En ny ansökan om regionalt utvecklingsbidrag från Kulturrådet är inskickad (ASK-Arbetsfält för samtida konst). Kommunbesök för att närmare inventera och kartlägga behov planeras till hösten. Kulturlabbet utvecklas som en mötesplats med kompetensutveckling för kreativa näringar med fokus på litteratur - konst - film.

Litteraturen

En skrivkurs genomfördes under våren med Monika Fagerholm. Det är en väldigt uppskattad utbildning som sker digitalt. Slutredovisning sker den 27 maj. Tillsammans med Regional Kulturskola planeras det även för en skrivkurs för unga. Den kommer också knytas till biblioteken för att stärka och vidga bibliotekens uppdrag gentemot författare och i synnerhet unga skrivande personer. Inom området Litteraturen som konstform så har det också skickats in en ansökan om utvecklingsbidrag till Kulturrådet för *Berättelsens kraft för hållbar omställning*.

Barn och Unga

Det har genomförts en nätverksträff med Barn och unguikulturnätverket i Västmanland. Det var den 12 februari och hade fördjupning i Barnkonventionen. WARM UP är en ny arena där ung kultur är i fokus. Eventet är gratis och till för hela Västmanland. WARM UP är ett regionalt initiativ där samverkan med unga, civilsamhället och kommuner är en av nyckelfaktorn för att olika kulturuttryck ska synliggöras och ge möjlighet för utveckling inom ung kultur. WARM UP ger unga en möjlighet till möte över gränserna. WARM UP #1 genomfördes lördagen den 1 februari i samverkan med ABF Västmanland. Det erbjöds öppen scen och flera olika uppträdanden och föreläsningar. Ca. 200-250 besökare och 10 som tog plats på öppen scen. WARM UP #2 genomfördes lördagen den 3 mars i samarbete med ABF Västmanland, Carlforsska gymnasiet dans och RFSL. Öppen scen - unga tar plats med olika danser: ca 15 st och sammanlagt ca. 200-250 besökare.

Arrangörsnätverket har haft en genomgång av kulturprojekten och ansökningssystemet apply där de ska vara referensgrupp för projektstöden, enligt Regionala Kulturplanen.

Fortsatt pågår arbetet med kartläggningen av Regional kulturgaranti i Västmanland. Ung kultur möts har planerats i kommunerna och en lokal festival har genomförts. Coronaspredningen gör att de blir inställda. Den regionala UKM genomförs digitalt eller senare i höst.

Läsfrämjande

En ny arbetsgrupp med bibliotekspersonal från Bibliotek i Västmanland har bildats för att utveckla samarbete inom Språkfrö Västmanland för att på sikt etablera ett projekt. Processen går lite långsammare p g a covid-19. Alla gåvoböcker till alla barn i tio kommuner för 2 år är utskickade och informationsbroschyrer har gått ut till berörda verksamheter.

I arbetet med inspiration och kompetensutveckling till de vuxna som möter och arbetar med barn och unga, genomfördes en Biblioterapikonferens precis innan restriktionerna infördes. Läget med att arrangera konferenser, utbildningsdagar och inspiration och kompetensutveckling är inte det bästa just nu. Planering pågår för att arrangera digitala nätverksträffar.

Kommande aktiviteter

Tärna folkhögskola

- Bevakning av situationen till följd av covid-19 så att vi löpande uppdaterar våra beslut och anpassar verksamheten.
- Antagning av deltagare till nästa läsår. Sista ansökningsdag 30/4 och 15/5.
- Klädbytdag som ställdes in i mars genomförs ev i höst istället.
- Information på Silverlotsen i Sala om våra långa utbildningar, april-maj.
- Skolavslutning, 29/5. Ingen gemensam utan vi kommer att göra något på distans/digitalt.
- Sommarkurser v 26 och 33 inställda. Eventuellt så genomför skolan vissa av dessa kurser på distans.
- Förberedelse inför skolstarten 24/8 och olika alternativ beroende på hur läget gällande covid-19 är vid den tidpunkten.

Kultur och ideell sektor

Alla program på Karlsgatan 2 är inställda tom 31 augusti eller ställs om till digitala kanaler för att nå publiken. Museet planeras hållas öppet om inte nya riktlinjer kommer som gör att vi måste stänga.

- Karlsgatan 2 kommer att delta under Västerås Kulturnatt
- Det planeras för ett Kulturting för Västmanland den 12 november 2020

Framtida utmaningar

Tärna folkhögskola

Bibehålla och utveckla det goda varumärket "Tärna folkhögskola". Skolan ska bedriva attraktiv folkbildning vilket ska genomsyra hela verksamheten.

Arbeta med utvecklingsplanen som riktar blicken mot 2030 och det behov som kommer att finnas i samhället och för individen. Utgångspunkt blir bl a Agenda 2030 samt den Regionala utvecklingsstrategin som finns i Region Västmanland.

Arbeta aktivt med samhällets olika aktörer inom utbildning och arbetsmarknad.

Använda en tydlig plan för marknadsföring för skolans olika verksamheter.

Uppfylla antal deltagarveckor.

Besparingskrav inför kommande år.

Bevakning av situationen till följd av covid-19 för anpassning av verksamheten.

Kultur och ideell sektor

Framtida utmaningar är att ställa om till digitala lösningar istället för att ställa in. En förstudie kring digital kultur och scenkonst genomfördes 2015. Förslag i den om att ställa om drevs inte i verket för de fysiska mötena väjde starkare. Nya publikgrupper och nya kulturaktörer vinner på att erbjudas digitala plattformar att synas på. Författarkonferensen som ska genomföras den 1 april blir digital. Kulturutveckling planerar också för ett digitalt WARM UP och författarsamtal live via Facebook och instagram. Webbssidan bibliotekivastmanland.se erbjuder gratis streamad film och ljudböcker som låntagare kan ta del av hemifrån. En podstudio sätts också upp för att kunna få ut samtal om kultur i digitala miljöer. Kulturaktörer, författare, konstnärer, filmare, biografer etc har det väldigt svårt just nu. De kreativa näringarna varslar arbetskraft och kreatörer får svårare att leva, verka och bo i Västmanland.

De regionala scenkonstinstitutionerna står inför en stor utmaning när det gäller intäktsbortfall. Det gäller även fria grupper inom scenkonsten som säljer föreställningar som nu är inställda eller framflyttade.

När det gäller läns museet, Karlsgatna 2 blir inte effekten lika stor då det är fri entré till museerna, men det påverkar verksamheterna genom att inga lokaler hyrs ut eller fysiska program genomförs och minskad försäljning i butiken.

Klimatsystemet på WestmannaArvet samt resurser för säker vård och hantering av de föremål vi har inom läns museet är en utmaning.

Effektiv digitalisering av verksamheten på Västmanlands läns museum kräver utökad/annan kompetens och resurser än vad museet har idag.

Tillgängliga utställningar på fler språk.

Effektivt och hållbart samarbete kring små barns språkutveckling

Utveckla den nya bibliotekswebben till att bli en attraktiv mötesplats digitalt och en källa för information.

Utveckla en bra infrastruktur för transporter mellan folkbiblioteken i samarbetet
Bibliotek i Västmanland

Arbete med att upprätthålla principen om armlängds avstånd. Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Uppdatering och utveckling av Karlsgatans entrétorg till en mer inbjudande mötesplats.

Kommunicera och marknadsföra våra olika verksamheter.

Besparingskrav inför kommande år.